

ЗВІТ
за 2016 рік
ректора Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Кравця Володимира Петровича
про виконання зобов'язань, викладених у контракті, укладеному
з Міністерством освіти і науки України

1. В 2016 році у наданні освітніх послуг університет керувався чинним законодавством України, Постановами Кабінету Міністрів, наказами Міністерства освіти і науки України та іншими нормативними актами. Освітня діяльність зазнавала змін в контексті модернізації системи вищої освіти та подальшої імплементації Закону про вищу освіту. Плановий та цілеспрямований характер управлінської діяльності університету загалом та окремих його підрозділів забезпечувала чітка реалізація внутрішніх нормативних документів, насамперед завдань, накреслених стратегічним планом розвитку ТНПУ імені Володимира Гнатюка на період 2016-2025 рр. з урахуванням складних соціально-економічних умов функціонування й сучасних вимог ринку освітніх послуг. У 2016 р. план держзамовлення на випуск фахівців виконано в повному обсязі. Всього за кошти фізичних і юридичних осіб випущено 2015 здобувачів вищої освіти.

Виконуючи свою місію відповідно до стратегічного плану розвитку, університет намагався забезпечити європейський рівень якості вищої освіти, зберегти достойний інституційний статус серед вищих навчальних закладів України. У консолідованому рейтингу педагогічних навчальних закладів України 2016 ТНПУ зайняв 2-е місце після НПУ імені М.П.Драгоманова, в консолідованому рейтингу всіх ВНЗ України 2016 – 52 місце, а в рейтингу університетів за показниками Scopus 2016 – 44 місце.

У 2016 р. університет продовжував роботу над розширенням відкритості і публічності всіх напрямів своєї діяльності. В рейтингу прозорості університетів 2016, сформованого аналітичним центром CEDOS, ТНПУ зайняв 8-е місце.

Робочими групами з імплементації Закону про вищу освіту на виконання плану заходів, розробленого за результатами перевірки університету комісією ДІНЗ України у жовтні 2016 р., було здійснено комплексний внутрішній аудит змісту нормативних документів ТНПУ та моніторинг виконання вимог законодавства України про вищу освіту. Оперативно, протягом жовтня-листопада 2016 р. внесено корективи у низку положень ТНПУ, зокрема, про організацію освітнього процесу, порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії, порядок реалізації права на академічну мобільність; положення про: вчену раду, наглядову раду, порядок перезарахування результатів навчання, атестацію педагогічних працівників, конференцію трудового колективу, апеляційну комісію, приймальну комісію. Проведено конференції трудових колективів університету і факультетів, конференції здобувачів вищої освіти, на яких оновлено склад вченої ради університету, погоджено зміни до Статуту, Колективного договору, Положення про наглядову раду ТНПУ.

У 2016 році ухвалено і затверджено конференцією трудового колективу «Кодекс честі», створено комісію з питань етики і академічної чесності. З урахуванням зауважень комісії ДІНЗ на вченій раді університету внесено зміни у навчальні плани спеціальностей. Для підвищення ефективності роботи щодо дотримання вимог законодавства України про вищу освіту в ТНПУ за результатами перевірки університету комісією ДІНЗ України прийняті дисциплінарні міри до окремих посадових осіб.

2. У 2016 році вперше проведено ліцензування аспірантури. На підставі рішень ліцензійної комісії МОН України (протоколи № 8/2 від 6 червня 2016р. та № 9/2 від 23 червня 2016р.) у ТНПУ ім. В. Гнатюка розширено провадження освітньої діяльності шляхом започаткування підготовки ЗВО на третьому (освітньо-науковому) рівні /ступеня доктора філософії за 13 спеціальностями, зокрема, 011 Науки про освіту, 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 ФСередня освіта, 015 Професійна освіта, 032 Історія та археологія, 035 Філологія, 053 Психологія, 061 Журналістика, 091 Біологія, 102 Хімія, 103 Науки про Землю, 231 Соціальна робота.

У 2016 році проведено акредитацію спеціальності «Інформатика» на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти та за ОКР «Магістр» (враховуючи перепідготовку спеціалістів) і розпочато процедуру акредитації спеціальності 8.18010020 Управління навчальним закладом (за типом) на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

На даний час МОН України розробляє механізм переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності та сертифікатів про акредитацію спеціальностей за новим переліком спеціальностей відповідно до постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266.

Університет на даний час готує ліцензійні справи щодо підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальностями 026 Сценічне мистецтво та 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології, а також щодо збільшення ліцензованого обсягу підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 014 Середня освіта (інформатика). Подано в МОН ліцензійні справи щодо започаткування підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальностей 014 Середня освіта (Мова і література (французька)) та 035 Філологія зі спеціалізацією Романські мови та літератури (переклад включно) і щодо започаткування підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем за спеціальностями 014 Середня освіта (Мова і література (французька)) та 035 Філологія зі спеціалізацією Романські мови та літератури (переклад включно).

В університеті завершена робота зі створення проектних груп зі всіх наявних в ТНПУ ім. В. Гнатюка спеціальностей згідно з Переліком-2015 (відповідно до Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу), розробка освітніх програм та навчальних планів, а також підготовка Ліцензійних справ з метою збільшення ліцензованого обсягу підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем за певними спеціальностями, зокрема 015 Професійна освіта (Комп'ютерні технології), 014 Середня освіта (Біологія), 013 Початкова освіта.

3. У 2016 році ректорат координував планову різноманітну за формою і джерелами інформації профорієнтаційну роботу, зокрема: майстер класи «Застосування теорії множинного інтелекту при виборі майбутньої професії»; організація культуромовних куточків у трьох тролейбусах міста з логотипом університету, читання віршів студентами факультету у тролейбусі «Вишиванка»; організація та проведення в ТНПУ вузівських олімпіад з шкільних предметів для обдарованих учнів; співпраця із Тернопільським обласним відділенням Малої Академії наук; профорієнтаційна робота з вчителями на курсах підвищення кваліфікації у Тернопільському обласному комунальному Інституті післядипломної освіти; виїзди у школи Тернопільської, Хмельницької, Івано-Франківської областей та Львівської областей; профорієнтаційна робота в училищах та коледжах різного профілю Тернопільської, Хмельницької, Івано-Франківської та Львівської областей з метою залучення їх випускників до вступу на навчання на другий курс або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) денної та заочної форм навчання; діяльність університетського педагогічного ліцею; майстер-класи в рамках зустрічей крос-медіа клубу; телерадіошкола для майбутніх абітурієнтів «В ефірі», цикли телепередач «Ранок з ТТБ» та «Музичний калейдоскоп»; школа молодого журналіста при газеті «Вільне життя плюс»; аматорські англійські театралізовані вистави студентів за мотивами п'єс В. Шекспіра, О. Уальда для учнівської молоді; обласний фестиваль з фізичного експерименту на базі кафедри фізики; обласний еколого-краєзнавчий проект «Твій рідний край» та багато інших.

З метою підвищення зацікавленості учнівської молоді спеціальностями університету, надання їм можливості ознайомитися з навчальними планами, переліком спеціалізацій, які може отримати випускник, Центр довузівської підготовки та факультети університету взяли участь у ярмарці вакансій, яка проходила у рамках Всеукраїнського проекту «Profit day». Така участь, дозволила популяризувати педагогічну професію серед майбутніх абітурієнтів. Факультетами університету спільно із центром довузівської підготовки

організовано 64 виїзди викладачів та мобільних груп з числа студентів-активістів в усі райони Тернопільщини та окремі районні центри Львівської, Івано-Франківської, Хмельницької областей. Відвідано 135 навчальних закладів, проведено зустрічі зі школярами, педагогами, батьками. У 2016 році 62 випускники центру довузівської підготовки стали студентами ТНПУ. Співпраця центру та факультетів університету з навчальними закладами I-II рівня акредитації дозволила збільшити кількість абітурієнтів, що вступили у ТНПУ на 220 осіб.

Студентами, магістрантами, випускниками та викладачами університету (керівник – Брославський В.Л) реалізовується Освітній портал «Академія» <http://academia.in.ua/>. Його ініціатори та волонтери створили відкриту освітню онлайн-платформу для освітян, учнів, батьків, абітурієнтів, який надає широкі можливості дистанційної підготовки до ЗНО. Щодня ресурси порталу відвідує понад 20 тис. осіб. За допомогою онлайн-курсів підготовки до ЗНО <http://zno.academia.in.ua/> регулярно навчається понад 14 тис. абітурієнтів. Усі матеріали користувачам пропонуються безкоштовно, що створює рівні можливості всім учням. Понад 8% користувачів Порталу – жителі окупованого Криму та Донбасу. Командою Освітнього порталу «Академія» створено також новий інтернет-ресурс About Ukraine (<http://uagate.com>).

4. У 2016 році університет продовжував удосконалення організації освітнього процесу за галузями знань та спеціальностями нового переліку в контексті імплементації Закону про вищу освіту та сучасних вимог якості. Зменшення ціни кредиту від 36 до 30 годин, нормативів річного мінімального навчального навантаження викладачів і студентів, інші вимоги зумовили подальшу оптимізацію змісту та модернізацію методик навчання з опорою на самостійне засвоєння студентами загальних і професійних компетентностей. Завдяки вдосконаленню навчальних планів і освітніх програм основний акцент зроблено на виконанні студентами індивідуальних завдань та тестовий контроль успішності. Застосування інформаційних технологій модульного і

підсумкового контролю забезпечило високу достовірність оцінювання успішності та якості знань студентів.

Питання, які стосуються удосконалення організації та змісту навчального процесу та відображають досвід роботи науково-методичних комісій факультетів з окремих напрямків розглядались на засіданнях науково-методичної ради університету (НМР), а саме: «Про поглиблення компоненту самостійної роботи студентів в організації навчального процесу на історичному факультеті» (лютий 2016); «Реалізація принципу «навчання через дослідництво» в процесі хімічної підготовки студентів» (березень 2016); «Основні методичні підходи у використанні системи Moodle в навчальному процесі на прикладі досвіду кафедри практичної психології» (квітень 2016); «Про використання хмарних технологій в навчальному процесі з дисциплін кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін» (травень 2016).

У жовтні 2016 р. на засіданні НМР відбулось обговорення концепції Нової української школи (МОН України); у листопаді – «Про дотримання кодексу академічної доброчесності викладачів і студентів університету» та «Технології формування предметних компетентностей студентів із навчальних дисциплін кафедр факультетів»; у грудні – Про розроблення освітніх програм для I і II ступенів вищої освіти з урахуванням нових нормативних документів МОН України.

Одним із головних напрямків модернізації навчального процесу в університеті є здійснення та удосконалення електронного (дистанційного) навчання. З цією метою систематично проводиться відповідні заходи: удосконалення нормативної бази електронного (дистанційного) навчання ТНПУ; перехід на нові версії програмного забезпечення для роботи сервера дистанційного навчання; анкетування студентів та викладачів університету щодо електронного навчання, виявлення існуючих проблем та збору пропозицій; аналіз стану електронних курсів розміщених на серверах університету, їх використання на основі даних системи web-аналітики, розгорнутої на сервері центру дистанційного навчання; проведення постійних

консультацій викладачів та студентів з питань використання системи електронного навчання; систематична підтримка у актуальному режимі інформаційного порталу університету з основною інформацією стосовно навчального процесу. Станом на 2016 рік на серверах університету зареєстровано 917 електронних курсів. Аналіз системи електронного навчання засвідчує, що практично всі студенти ТНПУ використовують електронні ресурси університету – загальна кількість зареєстрованих у системі електронного навчання студентів університету – 6376. Щодення середня кількість активних студентів – 4281. Середня кількість дій за одне відвідування (перегляд документів, виконання тестів тощо) – 11. Наведені факти свідчать, про стабілізацію впровадженої моделі електронного навчання, що сприяє забезпеченню якості вищої освіти відповідно до європейських стандартів.

5. Підвищення результативності освітнього та наукового процесів можливе лише при якісному професорсько-викладацькому складі. Ректорат постійно тримав цю важливу проблему в центрі уваги. Станом на 15 грудня 2016 р. у вузі працювали 451 (у 2015 – 469) викладач, з них 56 (у 2015 – 51) докторів наук, професорів, 340 (у 2015 – 340) кандидатів наук, доцентів. Якісний показник кадрового забезпечення зріс до показника у 87,8 % (у 2015 – 83,4 %).

У докторантурі університету навчається 6 осіб, в аспірантурі – 79 осіб, у тому числі 27 за власні кошти. Із 35 випускників аспірантури 17 закінчили навчання захистом кандидатських дисертацій, 9 подали роботи у спецради та ще 5 подали роботи до попереднього захисту на кафедрах. У 2016 р. викладачами університету та випускниками аспірантури захищено 30 кандидатських і 4 докторські дисертації.

Враховуючи скорочення студентського контингенту, а також з метою економії коштів, проведено скорочення штату професорсько-викладацького складу (на 18 ставок) та навчально-обслуговуючого персоналу (на 8 одиниць).

6. Ректоратом університету проводиться робота зі **сприяння працевлаштуванню** студентів і випускників. Центром моніторингу

забезпечення якості освіти університету упродовж 2016 р. здійснено низку заходів, забезпечено постійний діалог із потенційними роботодавцями, виконавчими органами влади та органами місцевого самоврядування. В результаті здійснених заходів, понад 70% випускників працевлаштовано. З них 77 чоловік, випускників педагогічних спеціальностей, уклали тристоронні договори та отримали одноразову адресну грошову допомогу (згідно Наказу МОН України № 1334 від 04.11.2016 р.). Це другий показник серед вищих навчальних закладів в Україні.

7. Підтримка ректоратом наукової роботи в університеті принесла свої результати. Протягом 2016 року працівниками університету опубліковано 28 монографій, 288 підручників і посібників для вузу, 141 підручник і посібник для школи, 283 наукових статті у фахових виданнях, 463 тези виступів на різного рівня комунікативних наукових заходах та 337 публікації з імпакт-фактором.

Всього у 2016 році опубліковано 1540 праць загальним обсягом 3418,42 друк. арк., з них 223 у зарубіжних виданнях (у 2015 – 143). Протягом 2016 року студентами та магістрантами опубліковано 576 робіт (у 2015 – 464). З них у фахових виданнях – 31 (у 2015 – 28). Щорічно в університеті публікується «Студентський науковий вісник». У 2016 р. було видано три випуски Вісника, у яких загалом було опубліковано 193 публікації (у 2015 р. – 141). Ще 18 студентів опублікували свій доробок у збірнику Міжнародної конференції «Громадський сектор та студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства». Традиційно в університеті наукові дослідження магістрантів публікуються в збірнику статей «Магістр», зокрема, в 2016 р. було надруковано 49 публікацій (у 2015р. – 110).

Порівняльна таблиця публікацій за 3 роки:

Вид публікації	2014		2015		2016	
	к-сть	др. арк.	к-сть	др. арк.	к-сть	др. арк.
1. Монографії	21	337,74	27	465,19	28	272,87

2. Підручники і посібники для вузу	138	1151,4	128	966,96	288	1751,46
3. Підручники і посібники для школи	129	470,31	144	591,37	141	837,12
4. Статті у фахових виданнях	768	428,37	599	420,95	283	225,81
5. Тези	317	89,29	307	116,4	463	120,08
6. Публікації з імпаکت-фактором	23	15,51	49	59,67	337	211,08
Всього	1396	2492,62	1254	2620,54	1540	3418,42

В університеті публікуються «Наукові записки» за 11 серіями, які мають статус фахових видань. Протягом звітного періоду було видано 21 випуск. У 2016 р. спільно із Подільським державним аграрно-технічним університетом, Львівським національним аграрним університетом, громадською організацією «Науковий клуб «Софус» зареєстрували ще одне наукове фахове періодичне видання «Professional and Applied Didactics (Професійно-прикладні дидактики)» з метою висвітлення результатів наукових досліджень, інновацій і передового досвіду кращих вітчизняних та зарубіжних вчених з педагогічної тематики, професійно-технічної підготовки і технологій в освіті.

У 2016 р. науковці університету організували та провели 34 комунікативних наукових форуми. З них зі статусом міжнародних – 10, всеукраїнських – 9, регіональних – 15, а саме:

Міжнародні:

1. Школа відкритого розуму. XV міжнародна конференція «Знання і/чи віра: методологічний конфлікт» (02.05.2016).
2. Пробудження та модернізація Європи в кінці XIX - початку XX століття (18.05.2016).

3. *Formy i metody pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (12.07.2016).*
4. *Актуальні проблеми та перспективи технологічної та професійної освіти (23.09.2016).*
5. *Актуальні проблеми германо-романської філології та освітній соціокультурний процес. II міжнародна науково-практична конференція (11.11.2016).*

Всеукраїнські:

6. *Українська Греко-Католицька Церква в історії та сучасних процесах розвитку українського суспільства (до 420-ліття укладення Берестейської унії, 70-ліття Львівського «псевдособору» 1946 р.) (20.04.2016).*
7. *Соціальна робота і соціальна педагогіка: виклики сьогодення (28.04.2016).*
8. *Рівність, лідерство, спілкування в європейських прагненнях української молоді: гендерний дискурс (05.10.2016).*
9. *Диверсифікація джерел енергії: інноваційні комплексні енергетичні системи (12.10.2016).*
10. *Актуальні питання історії України у III тисячолітті (22.11.2016).*
11. *Депортації українців Польщі: науковий та суспільно-політичний дискурс, історична пам'ять (07.12.2016).*

Окрім зазначених, проведено низку регіональних науково-практичних конференцій, симпозіумів та круглих столів (всього – 15 заходів).

В 2016 році на базі університету успішно функціонували 5 спеціалізованих вчених рад: 2 ради із захисту докторських дисертацій з педагогічних спеціальностей (у спеціалізованій раді Д 58.053.01 захищено 15 дисертацій. З них на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук – 5, кандидата педагогічних наук – 10; у спеціалізованій раді Д 58.053.03 захищено 12 дисертацій, з них на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук 4 та кандидата наук – 8; у спеціалізованій вченій раді з філологічних наук К 58.053.02 захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата

філологічних наук, а з історичних К 58.053.04 – 2 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, у спеціалізованій вченій раді К 58.053.05 по захисту кандидатських дисертацій з педагогічних дисциплін за спеціальностями 13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови), 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова) захищено 7 дисертаційних досліджень. Спеціалізована вчена рада з історичних наук в цьому році отримала статус докторської Д58.053.04.

У 2016 р. ученими університету виконувалось 8 науково-дослідних робіт, які фінансувалися за рахунок коштів державного бюджету через МОН України. Загальний обсяг виконаних робіт за рік склав 1 137,016 тис.грн. Відповідно до класифікатора розподілу НДР за категоріями 7 робіт є фундаментальними і 1 робота прикладного характеру.

Фундаментальні дослідження:

- К-Когенераційна термоелектрична автономна система на базі біогенератора (ГО- Наукові засади видобутку та переробки органічних палив комплексними енергетичними підприємствами, ДВНЗ «Національний гірничий університет»). № держреєстрації 0115U000192. Керівник – д.т.н., проф. Федорейко В. С.
- Синтез фото- та біоактивних арил(гетарил)алкілгалогенідів і тіоціанатів. № держреєстрації – 0114U003080. Керівник – д.х.н., проф. Грищук Б.Д.
- Оцінка еколого-генетичного потенціалу рідкісних видів роду Тирлич (*Gentiana L.*) в Українських Карпатах. № держреєстрації - 0115U000191. Керівник – д.б.н., проф. Дробик Н.М.
- Вербальний континуум літературної мови в інтегральному вимірі (концептуальні, семантико-стилістичні, соціонормативні параметри). № держреєстрації - 0116U002575. Керівник – д.філол.н., проф. Струганець Л. В.
- Особистісно-професійний розвиток педагога в процесі підготовки до інноваційної діяльності № держреєстрації – 0114U003081. Керівник – д.п.н., проф. Чайка В.М.

- Реалізація гендерного підходу в освітньо-виховний простір «навчальний заклад-родина-громада» в контексті європейської моделі демократії. № держреєстрації - 0115U000276. Керівник – д.п.н., проф. Кравець В.П.

- Регуляція зовнішніми факторами продукування біологічно активних речовин водними організмами в аквакультурі. № держреєстрації — 0116U002574. Керівник – д.б.н., проф. Грубінко В.В.

Обсяг фінансування фундаментальних робіт склав – 936,464 тис.грн.

Прикладна науково-дослідна робота:

- Розробка оціночних критеріїв стійкості водних екосистем за комбінованого впливу новітніх пошкоджуючих чинників. № держреєстрації — 0116U002573. Керівник – д.біол.н., проф. Столяр О. Б. Обсяг фінансування прикладних робіт склав 200,552 тис.грн. Старший науковий співробітник держбюджетної теми 0116U002573, стипендіат програми Fulbright Scholar Галина Фальфушинська проводила експериментальні дослідження у лабораторії фізіології морських безхребетних біологічного факультету Університету Північної Кароліни в Шарлоті (Штат Північна Кароліна). За результатами проведених досліджень опубліковано 2 статті в авторитетних наукових виданнях США;

- Розробка теплогенератора-утилізатора для стаціонарної сушарки зерна (госпдоговірна тематика на суму 277 тис.грн). Керівник – д.т.н., проф.. Федорейко В.С.

Цьогоріч старші наукові співробітники науково-дослідної лабораторії (НДЛ) екології та біотехнології, к.б.н. Майорова О.Ю. та к.б.н. Мосула М.З. відзначені високою нагодою – премією Президента України для молодих вчених (<http://www.president.gov.ua/documents/5092016-20744>).

Комітет з Державних премій України в галузі науки і техніки Постановою від 10 жовтня 2016 року № 6 затвердив перелік науковців, яким призначено стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених, серед яких представники університету - Ящик Н. Р. та Шульга І. М.

У 2016 році 11 студентів університету стали переможцями Всеукраїнських олімпіад з окремих дисциплін, 10 студентів стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України.

Наукове товариство студентів, магістрантів та аспірантів ТНПУ в квітні 2016 року спільно з ВМГО «Національний студентський союз» та Тернопільською міською радою, Тернопільською обласною державною адміністрацією провели п'яту Міжнародну студентську конференцію «Громадський сектор та студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства». При активній координації наукового товариства та студентської ради університету протягом року було підготовлено 8 наукових робіт студентів на конкурс «Завтра.UA», що проводиться Фондом Віктора Пінчука.

Велика увага в університеті була приділена боротьбі з плагіатом. На засіданні Вченої ради університету були схвалені Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти та Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників, які затверджені наказом ректора № 208-Р від 27 вересня 2016 року.

В університеті використовуються різні системи перевірки на анти-плагіат. З 2012 по 2016 роки всі дисертаційні дослідження (179 кандидатських, 11 докторських робіт), які захищалися на спеціалізованих вчених радах університету проходили перевірку системою «Анти-Плагіат (Anti-Plagiarism)» (http://ap.khnu.km.ua/index_ua.shtml) Хмельницького національного університету, з яким був укладений договір про співпрацю та наповнення дисертаційної бази даних. У 2016 р. укладений договір з ТзОВ «Плагіат» про використання польської системи «Antyplagiat» (<http://plagiat.pl/>) для потреб університету. Протягом цього року було здійснено перевірку 40 дисертаційних робіт. Поруч з цим ефективно понад 4 роки використовується безкоштовна

система «Etxt Антиплагиат» (<https://www.etxt.ru/>) для перевірки магістерських, дипломних та курсових робіт, якою здійснено перевірку понад 400 робіт. У 2016 році розпочато тестування та апробацію нової системи перевірки «Антиплагиат» (<https://ua.unplag.com/>), яка розроблена інтернет-компанією Unplag.

8. Активізувалась у звітному році **міжнародна діяльність** університету. Протягом року тривав обмін викладачами і студентами з вузами-партнерами, зокрема з Вищою педагогічною школою Каринтії імені В. Франкеля (Австрія), Саскачеванським університетом та університетом Ватерлоо (Канада), Варшавським університетом, Вищою Лінгвістичною Школою міста Ченстохова, Академією Яна Длугоша (Польща).

Завдяки підписаному договору про співробітництво із Вищою лінгвістичною школою у Ченстохові, що передбачає можливість паралельного навчання у Польщі та отримання нашими студентами дипломів двох закладів, близько 80 студентів (за 6 напрямками підготовки) стали учасниками даної Програми у 2014-2016 роках та побували на Літніх та Зимових школах у Вищій лінгвістичній школі. Більше 70 студентів успішно захистили випускні роботи за обраною спеціальністю та вже отримали польські дипломи.

В 2016 р. 3 студентів ТНПУ протягом цілого семестру навчалися у Австрії; студентка факультету іноземних протягом семестру навчалась в університеті ім. А. Я. Кузи м. Ясси (Румунія) за програмою Еразмус+; магістрантка факультету філології та журналістики брала участь у програмі LEAD Ukraine 2016 (Лідерство, освіта і розвиток), що відбувалась у м. Лондон (Великобританія); 10 магістрантів-істориків беруть участь у Програмі білатеральних дипломів Академії ім. Яна Длугоша в м. Ченстохова (Республіка Польща), а також у даному навчальному закладі 8 студентів бакалаврату історичного факультету проходять навчання в рамках семестрової Програми академічної мобільності.

В плані реалізації цього напрямку міжнародного співробітництва відбувалась кооперація із іншими установами. Завдяки співпраці з Товариством

прав і гідності учнів “Фортеця” та польською фундацією “Щасливе дитинство” 20 студентів отримали можливість пройти стажування в дитячих навчальних закладах Республіки Польща та взяти участь в міжнародних студентських конференціях (Україна-Німеччина).

Вже традиційним для ТНПУ стало проведення літніх мовних шкіл для студентів з Канади. Цьогоріч в Програмі взяли участь десятеро канадських студентів.

Цьогоріч понад 809 викладачів університету пройшли стажування у вузах ФРН, Польщі, Литви, Чехії, Словаччини, Румунії та США. Вже традиційно більше 30 викладачів університету пройшли курси підвищення рівня професійної компетентності в Вищій лінгвістичній школі (м. Ченстохова, Республіка Польща) та отримали про це відповідні сертифікати.

Постійно ведеться пошук грантодавців, які сприяють розвитку міжнародної співпраці. Зокрема, у 2016 році разом з Університетом Кассіно та Пд. Лаціо (Італія) було подано заявку на фінансування в рамках проекту Еразмус+ “Підвищення загальної професійної компетенції шляхом розвитку студентської автономії” (ENCODE), підготовлено заявку на грант від Вишеградського фонду (тема проекту-“Міжкультурні відмінності у функціонуванні системи державного управління. Проблематичні, методологічні та емпіричні пропозиції міждисциплінарних польсько-чесько-словацько-українських порівняльних досліджень”).

Співробітники університету реалізують в рамках Програми Темпус. проект TEMPUS ELITE – “Освіта для лідерства, інтелекту та заохочення таланту” (02.12.2013 - 31.12.2017 рр.). Проект реалізовується третій рік у співпраці із європейськими та українськими партнерами. Зокрема, із колегами Технологічного університету Каунаса (Литва), Естонської бізнес-школи (Естонія), Університету Грінвічу (Великобританія), Університету Тампере (Фінляндія), Національної академії державного управління при Президентові України, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського,

Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного авіаційного університету та Національної академії педагогічних наук України. За кошти цього проекту в ТНПУ обладнано сучасний в технічному плані Центр лідерства.

Університет є партнером проекту Erasmus Mundus IANUS II (2013-2017 рр.), що передбачає проходження часткового/повного курсу навчання на рівні магістра та стажування для викладачів у 8 університетах – партнерах з Європейського Союзу. Виконання цих проектів фінансується Європейською Комісією.

У 2016 році в університеті продовжено укладення договірних стосунків із ВНЗ зарубіжжя. В даний час діє 37 угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. У 2016 році підписано Угоди про співпрацю з філософським факультетом Остравського університету (Чехія), Словацьким дослідницьким центром (Словацька Республіка), університетом Ростока (Німеччина), додатки до Угоди з Академією ім. Яна Длугоша в Ченстохові щодо Програми семестрової академічної мобільності, та Поморською Академією в Слупську щодо академічного обміну, а також підписано угоду з Агенцією іноземних мов «Руна», що дає можливість організувати іспити з англійської мови відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Після багаторічної співпраці закріплено Договором партнерські взаємовідносини з локальним комітетом всеукраїнської молодіжної громадської організації «АЙСЕК», проведено круглий стіл за участю стажерів організації з Туреччини та Італії.

9. Загальний фонд наукової бібліотеки ТНПУ ім. В. Гнатюка становить близько 615 тис. примірників. База електронних наукових, навчально-методичних видань налічує понад 4000 одиниць. Кількість електронних копій наукових записок ТНПУ ім. В. Гнатюка становить 405 одиниць. Інституційний репозитарій DSpace TNPU, який функціонує з 1 вересня 2011 року, налічує понад 5000 одиниць обліку (статті, автореферати дисертацій тощо). В розділі «Рідкісні видання» представлено 130 видань періоду 1762-1923 рр., які

зберігаються в фонді наукової бібліотеки. Електронна база дисертацій становить 449 файлів, магістерських та дипломних робіт студентів університету – 13716 одиниць збереження.

Відповідно до Наказу Міністерства культури України 14.06.2016 № 437, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 08 липня 2016 р. за № 936/29066 здійснено відбір рукописних книг, рідкісних і цінних видань для включення до Державного реєстру національного культурного надбання. Всього відібрано понад 1000 примірників книг та близько 2500 тисяч періодичних видань. Списки документів надіслано в Інститут модернізації змісту освіти.

10. Позанавчальна робота зі студентами в університеті у 2016 р. проводилася комплексно, з урахуванням ініціатив молоді, традицій університету та ситуації в країні. Зокрема, в звітному році проведено низку заходів, приурочених до ювілеїв І.Франка, М. Грушевського, І. Марчука та інших, традиційні заходи вшанування Великого Кобзаря. Серед заходів національно-патріотичного та громадянського спрямування варто відзначити фотовиставки «Розстріляний Майдан» та «Репресовані за віру», виставку «Трагічні скрижалі української науки», документальну виставку «Тут запеклась кров мого народу». Згадуючи трагедію Крут, студенти взяли участь у зйомках ролика-інсценізації подій під Крутами.

Враховуючи неспокійний час в державі, ректорат спільно з деканатами та студентськими організаціями проводять чимало заходів з військово-патріотичного виховання. Студенти відвідали місце постійної дислокації 80-ї окремої десантно-штурмової бригади, музей Західного оперативного командування. Факультет мистецтв ТНПУ провів «концертну терапію» для воїнів та ветеранів АТО. Історики взяли участь у вечорі пам'яті «Іловайська трагедія». Вони також передали на фронт 3800 кв. м. маскувальної сітки. Студенти-реабілітологи проводять безкоштовні сеанси лікувального масажу для воїнів АТО. Студенти інституту педагогіки та психології провели «Fashion-ярмарок», виручені 2500 грн передано на медикаменти батальйону «Шторм» 56

бригади. Студентське самоврядування університету організувало ярмарки на факультетах, зібрали 1325 грн і передали в Логістичний центр для допомоги бійцям АТО. Викладачі та студенти плетуть шкарпетки, виготовляють сувеніри, збирають речі першої необхідності для захисників України. Для юнаків проведено презентація Мілітарі фітнесу за версією ICIPS. У спортивно-оздоровчому таборі «Сокіл» студенти проходили військово-спортивний вишкіл з метою підготовки до викладання у школі предмету «Захист Вітчизни».

2016 рік – Рік англійської мови в Україні. Факультет іноземних мов реалізував заходи програми «Англійська для майбутнього» в школах та гімназіях Тернопільської області. У рамках міжнародного проекту від Aiesec «Language school», який вперше проходив в Тернополі і тривав протягом липня-серпня, відбулась конференція, присвячена проблемі мовних бар'єрів. Волонтери факультету допомагали у вивченні англійської мови усім охочим.

Окремої уваги заслуговує реалізація проекту «Сприяння академічній доброчесності в Україні». Студенти слухали лекції та семінари з академічної доброчесності, обговорювали за круглим столом способи подолання корупції. Проведено зустріч із представниками Посольства США в Україні (п.Конрад Тернер), на якій обговорили концепцію боротьби з плагіатом. Підготували на конкурс соціальну відеорекламу «Чесність починається з тебе». В університеті презентовано монографію «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету». Студенти долучилися до загальноукраїнської акції «Я здаю сесію без хабарів». На конференції трудового колективу університету затверджено Кодекс честі університету.

Значну увагу в своїй роботі ректорат приділяв розвитку студентського самоврядування. Не випадково, саме студент університету обраний студентським мером Тернополя. Ректорат сприяв проведенню тренінгу «Громадська активність – мотивація до змін». Відповідно до вимог ЗУ «Про вищу освіту» прямим таємним голосуванням було обрано представників студентського самоврядування. Представницьким органом студентського

самоврядування стала Конференція студентів, а виконавчим – Студентський Уряд.

На базі інституту педагогіки і психології створено «Клуб соціальних ініціатив та волонтерства ТНПУ ім. В. Гнатюка» для сприяння розвитку **соціальних ініціатив** у молодіжному середовищі, допомоги соціально вразливим категоріям дітей та молоді. Волонтери співпрацюють з багатьма державними і недержавними організаціями. Провели акції захисту прав інвалідів, підготували виставу і подарунки від Св. Миколая для дітей-сиріт, вимушених переселенців, дітей із малозабезпечених, багатодітних та кризових сімей. На благодійному ярмарку факультет філології і журналістики зібрав 2525 грн для дитячого будинку «Малятко». Студенти відвідують геріатричний будинок з концертами і гостинцями. Щороку збирають кошти для організації Червоний Хрест.

Багато робить університет для міста і області. На фізико-математичному факультеті працює STEM-центр, у якому проводиться значна робота із студентською молоддю та обдарованими школярами міста та області. До дня української писемності та мови факультет філології і журналістики представили проект «Мовний портрет міста Тернополя». Для школярів проведено конкурс на кращий художній переклад сонета Вільяма Шекспіра (до 400-ї річниці з дня смерті). Організовано майстер-класи з писанкарства: «Розмалюймо світ кольором надій», гаївки. Студенти взяли участь у «Ярмарку народних ремесел» та «Бібліофесті». Втілили ініціативу «Розмалюєм світ кольором надій» – студенти та викладачі кафедри дизайну факультету мистецтв створили понад сто паперових журавлів.

Значна увага приділяється екологічному благополуччю. Проведено акцію озеленення міста «Дерева Миру», організовані «Дні природи та природничої освіти», традиційний конкурс екологічних агітбригад, еколого-натуралістичне свято «Дари щедрої осені», виставку флораріумів. Студенти-екологи з викладачами кафедри екології створюють дендрарії в мікрорайонах міста.

Навчаючись в університеті, молодь має можливість розкрити і розвинути свій творчий потенціал. Молоді поети об'єдналися у студії «7 герц». Яскраво проходять посвяти в студенти першокурсників, лінгвістичні КВК, фольклорні та діалектологічні свята, виставки-захисти робіт з декоративно-прикладного мистецтва, захист дипломних проектів реконструкції та благоустрою об'єктів Тернополя. Ансамбль бандуристів побував на гастролях у Франції. Творчий колектив факультету мистецтв гастролював у Китаї. Студенти залюбки проводять квести, конкурси талантів, «Брей-Ринг», відзначають День працівників освіти, Міжнародний та Український день студента, Міжнародний день музики. Вперше проведено у соціальних мережах флешмоб *#Love_ТНПУ*.

В університеті популярні заняття фізичною культурою і спортом, традиційно проводилися факультетські та загальноуніверситетські змагання. Цьогоріч порадували успіхами спортсмени університету, здобувши високі нагороди на змаганнях високого рівня. ФК «Тернопіль-Педуніверситет» здобув блискавичну перемогу в студентському чемпіонаті України з футболу. Переможцями України з гандболу стали дівчата факультету фізвиховання. Успішно виступила на всеукраїнських змаганнях чоловіча волейбольна команда університету. Аспірант Д.Підручний – кращий в збірній України на змаганнях Кубку світу з біатлону. На чемпіонаті України з легкої атлетики першою стала О.Більчак. другими – В.Допта, Р.Удодов. На чемпіонаті України з панкратіону В.Адамішин завоював бронзову нагороду. На Всеукраїнському турнірі з греко-римської боротьби Богдан Бевх виборов друге місце. На Міжнародному турнірі з боксу Р.Фірман здобув золоту медаль та нагороду «За волю до перемоги».

11. Попри складні фінансово-економічні умови зусилля колективу скеровувались на утримання в належному стані існуючої навчально-матеріальної бази. У 2016 році завершено монтаж системи опалення та подачі холодної і гарячої води з попередньоізолюваних труб в навчальних корпусах №2, №3, №4, гуртожитку №1. Змінено покриття даху з азбестоцементного шиферу на алюмоцинковий профнастил в корпусі №5. Постійно проводяться

капітальні та поточні ремонти в гуртожитках (санвузли, коридори, кімнати). Завершена заміна вікон на енергоефективні. Проведено санітарну чистку сухих та аварійних дерев. Вимощено 300 кв.м. бруківки до КМЦ «Світлиця».

Проведено низку заходів, спрямованих на **економію енергоресурсів**. Передовсім, переструктуризовано графік навчального процесу, що дало змогу зекономити кошти для нормального функціонування університету впродовж року. Підвищено відповідальність керівників структурних підрозділів за неекономне витрачання електроенергії та засобів зв'язку.

Станом на 1 грудня 2016 року в навчальному закладі нараховується 1689 комп'ютерів. Протягом 2016 року було оновлено 1 комп'ютерний клас: для потреб обчислювального центру придбано 30 персональних комп'ютерів. Забезпечено новою комп'ютерною технікою (20 комп'ютерів, 4 принтери та 1 мережевий комутатор) роботу приймальної комісії ВНЗ (4 кабінети). У 2016 році було придбано 8 принтерів та 4 мережевих маршрутизатори. Здійснено заміну старих і неробочих комутаторів на нові. Університет отримав подарунок від парламентаріїв – сучасний 3D принтер.

Покращено апаратну та програмну частини сервера, що прискорило роботу програми «1С-Підприємство»: придбано новий потужний сервер; оновлено версію сервера з Windows Server 2008 R2 на Windows Server 2012; здійснено перехід з версії програми «1С-Підприємство»: 8.2 на «1С-Підприємство»: 8.3; відбулося збільшення пропускної здатності зовнішнього Інтернет-каналу зі 100 Мб/с до 300 Мб/с. Відповідно до затвердженого переліку санкцій Президента України щодо російських товарів та розпорядження Служби безпеки України відмовилися від використання антивірусної програми російської компанії «Касперський». Було укладено договір, куплено і встановлено нову ліцензійну антивірусну програму Nod32 ESET Endpoint Protection Advanced для сервера та робочих станцій.

12. У 2016 р. кількість студентів, що проживають у гуртожитках університету становить більше 2000 осіб. Можливість поселитися у студентський гуртожиток була надана усім бажаючим. У зв'язку із зростанням

цін на енергоресурси у 2016 р. відбулося незначне підвищення вартості проживання у гуртожитку з 280 грн. до 325 грн. за місяць. Студенти, які зареєстровані в гуртожитках університету користуються програмою житлових субсидій на загальних підставах. Упродовж навчального року відбувалися зустрічі студентського активу з адміністрацією гуртожитків, де вирішувалися важливі питання пов'язані з покращенням умов проживання та побуту в студентських гуртожитках.

Не допущено в університеті порушень вимог чинного законодавства щодо соціального захисту студентів таких пільгових категорій: дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, інвалідів, потерпілих від аварії на ЧАЕС, студентів із малозабезпечених сімей, студентів, батьки яких є учасниками бойових дій, студентів, що є матерями та батьками, напівсиріт та інших. Відповідно до Положення про фонд соціальної допомоги за період з 1 січня 2016 р. по 31 грудня 2016 р. 384 студенти отримали грошову допомогу на загальну суму 312900 грн. Упродовж 2016 р. за перемоги у студентських олімпіадах, активну участь у громадському житті університету, проведення та організацію заходів культурно-масового характеру 128 студентів було відзначено грошовими преміями на загальну суму 117000 грн.

Не дивлячись на складну фінансово-економічну ситуацію в державі, ректорат університету не допустив жодного дня затримки виплат стипендій і зарплат, витративши на низку важливих статей суттєво більше коштів, ніж попереднього року. Вперше за останні роки ректорату вдалося виплатити індексацію студентам-стипендіатам. Не вдавався ректорат й до такого нині "модного" в багатьох вишах засобу економії коштів, як відправлення працівників у відпустку за власний рахунок. При цьому збережено всі надбавки до посадових окладів викладачів та працівників. Окрім цього, ректорату вдалося зберегти безкоштовне користування інтернетом для всіх членів колективу.

Це важливе досягнення університету, особливо з огляду на статті витрат в 2016 році, які суттєво зменшились у порівнянні з попередніми роками:

№ п/п	Стаття витрат	2014	2015	2016
1.	На розвиток і утримання матеріально-технічної бази	1852409	2845905	1917404
2.	На придбання обладнання	132618	1573379	463750
3.	На придбання підручників, посібників, підписка	160924	194901	185121
4.	Заробітна плата, стимулювання праці	12522812	15118347	14739957
5.	Господарські витрати	3995312	6069585	6567340
	Разом	18664075	25802117	23873572

13. Як член Атестаційної колегії МОН відвідав всі засідання. Окрім цього виконував обов'язки члена президії Співки ректорів вищих навчальних закладів України та асоціації ректорів педагогічних навчальних закладів України, очолював раду ректорів Тернопільського регіону, а також виконував функції члена президії Національної Академії педагогічних наук України. Очолював спеціалізовану вчену раду з захисту докторських та кандидатських дисертацій. Впродовж року опублікував один навчальний посібник та 10 статей в наукових виданнях, в тому числі 3 за кордоном. В 2016 році удостоєний статусу “Почесний громадянин міста Тернополя”.

Звіт представлений конференції трудового колективу 22 листопада 2016 року.

Ректор

В. Кравець